Eş'arî ve Mâturîdîler Ehl-i Sünnet midirler?

Allâme Şeyh Abdurrahmân b. Nâsır el-Berrâk'a soruldu:
Soru: 'Eş'arîler, Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'e muvâfakat ettikleri hususlarda Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'tendirler, onlara muhâlefet ettikleri hususlarda Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'ten değildirler. Yani, Eş'arîlerden ve sünnete muhâlefet eden diğer fırkalardan Ehl-i Sünnet olmak vasfı mutlak olarak nefyedilmeyeceği gibi bu vasıf mutlak ma'nâda onlara verilmez.' denilebilir mi?
Cevap: Hamd adına ne varsa Allah'a aittir. Allah'ın rasûlune salât ve selâm olsun. Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat, sahâbe ve tâbiînin yani sâlih selefin yolu ile yetinen ve îmân esaslarının tümünde onların menheci üzere yürüyenlerdir. Nitekim onlar Allah'a, meleklerine, kitaplarına, rasûllerine, kıyâmet gününe ve hayrıyla şerriyle kadere îmân ederler. Bunun yanı sıra Kitap ve Sünnet'te gelen ve bu temel esaslara dâhil olan hususların tümüne birden îmân ederler. Bu menhec üzere istikâmette olan herkes Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'tendir. Bazı mes'elelerde hata yapmış olması kişiyi Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat dâiresinden çıkarmaz. Fakat bu temel esasların bazılarında Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'e muhâlefet eden bir kimse diğer esaslarda muvâfakat etse bile Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'ten olamaz. Onun için "Şu hususlarda Ehl-i Sünnet'tendir" de denilmez. Aksine, "Ehl-i Sünnet'e muvâfakat etti" denilebilir. Çünkü bir takım hususlarda bir tâifeye muvâfakat etmek, kişiyi o tâifeden yapmaz. Eğer böyle denilmesi sahîh olsaydı, Ebu Bekr, 'Umer ve 'Usman radıyallâhu anhum'un hilâfetlerini ikrâr eden, yahut îmân, söz ve ameldir diyen Mu'tezile'yi de Ehl-i Sünnet olarak tesmiye etmek mümkün olurdu. Fakat bu açık seçik bir hatadır. İlim ehlinden hiç kimse böyle söylememiştir. Ancak Eş'arîler, Ehl-i Sünnet'e Mu'tezile'den daha yakındırlar. Onlar, Mu'tezile'nin mukâbilinde sünnete intisâb ederler. Allah'ın sıfatları, (âhirette) görülmesi, kelâmı, îmân, kulların fiilleri, hikmet ve sebepler gibi konularda Ehl-i Sünnet'e muhâlif oldukları halde Eş'arîler nasıl Ehli Sünnet'ten olabilirler! Onlar hakkında, "Şu hususlarda Ehl-i Sünnet'tendirler, şu hususlarda da Ehl-i Sünnet'ten değildirler" denilmesi doğru değildir. Ehl-i Sünnet'e muvâfakat etmişlerdir, denilebilir. Üstelik bu kelâm çoğunlukla, sonradan gelen Eş'arîlere husûsen de çağdaş Eş'arîlere tatbîk edilemez. Çünkü onlar Ehl-i Sünnet mezhebine, mütekaddim Eş'arîlerin pek çoğundan daha uzaktırlar. Nasıl böyle olmasın ki? Onlardan bazıları Ehl-i Sünnet ile husûmete kalkışır, kötü sözler söylerler ve bazı seleflerinin yaptığı gibi onlara Müşebbihe ve Mücessime gibi lakaplar takarlar. Bununla beraber, Eş'arîlerin bazı sayılı âlimlerinden dîni hususlarda övgüye değer ilmî ve amelî bazı âsârın çıktığı da inkâr edilemez. Allah onlara rahmet etsin ve İslâm ve müslümanlar adına onlara hayırla karşılık versin. Bizleri ve onları bağışlasın. Allah en iyi bilendir.
Kaynak:
http://albarrak.islamlight.net/index.php?option=com_ftawa&task=view&id=16090